

10 Απριλίου 2020

Κάνε άλμα πιο γρήγορο από τη φθορά

Ορθοδοξία / Πνευματική ζωή

Πρωτοπρεσβύτερος Αντώνιος Καλλιγέρης, Εκπαιδευτικός, Διευθυντής Διεύθυνσης Ποιμαντικής Γάμου και Οικογένειας Ι.Α.Α.

«Θα ήθελα απόψε να μιλήσω απλά.

Όπως ξεκουμπώνει κανείς το πουκάμισο του

και δείχνει ένα παλιό σημάδι.

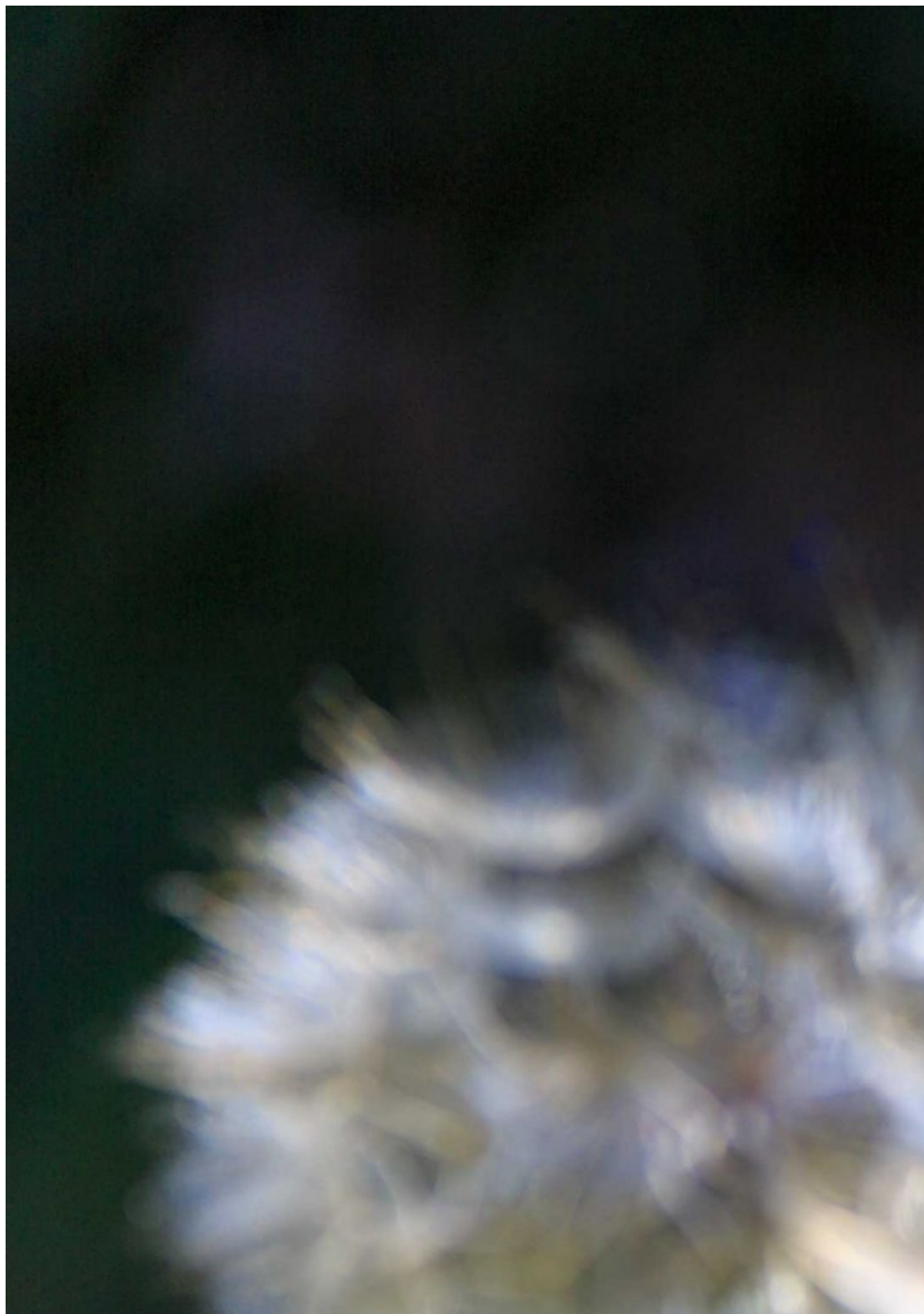
Μονάχα μια στιγμή

να ακουμπήσω κάπου τα δεκανίκια μου».[\[1\]](#)

Θα ήθελα πραγματικά να σταθώ κάπου κοιτάζοντας τους ανθρώπους στα μάτια με τον τρόπο και το βάθος που μπορεί να το πράττει κάποιος ποιητής. Να συζητήσουμε απλά, ειλικρινά για όλα όσα μας βασανίζουν. Για τις έγνοιες και τις αγωνίες μας. Για τους ενδόμυχους φόβους τους οποίους ποτέ δεν τολμάμε να φανερώσουμε. Φόβοι που γεννούν αμφιβολία, άγχος, καχυποψία και τελικά μας στερούν την ελευθερία μας. Την δυνατότητα να κοιτάζουμε με ελπίδα και αγάπη

τους ανθρώπους και την δημιουργία. αλλά και να πορευόμαστε μπροστά.

Γνωρίζουμε όλοι ότι κανένα σημάδι δεν είναι απλό στίγμα πάνω στο σώμα αλλά αποτύπωμα μιας εποχής της προσωπικής μας βιογραφίας. Ένα ίχνος που κινητοποιεί την μνήμη. Θα ήταν άριστο να μπορούσαμε να «επιστρέψουμε» για να κατανοήσουμε τις πράξεις μας στο παρελθόν για να διδαχθούμε . Αυτό άλλωστε σηματοδοτεί την αρχή της μετάνοιας. Δυστυχώς δεν είναι πάντα δυνατό αυτό. Η έλλειψη ωριμότητας μετατρέπει την επιστροφή σε μια νοητή φυλακή η οποία τελικά δεν μας βοηθά σε τίποτα. Άλλοτε πάλι επιστρέφουμε για να αγγίξουμε κάτι γνώριμο σε εμάς. Αποτυγχάνουμε και πάλι. Και η αποτυχία αυτή πονά περισσότερο επειδή η στυφή της γεύση δείχνει την αδυναμία μας να αντιληφθούμε ποιο είμαστε για να μάθουμε τελικά ότι μπορεί να μας κρατήσει δεν βρίσκεται στο παρελθόν, αλλά στην κατανόηση της καταγωγής μας. Στην γνωριμία με το σκοπό της δημιουργίας μας. Το νόημα της ύπαρξής μας.

Στην πράξη αυτό είναι πολύ δύσκολο για όσους δεν διαθέτουν την μετάνοια της Οσίας Μαρίας της Αιγυπτίας και του προφήτη Δαβίδ, την παλληκαριά του Ιωσήφ του Πάγκαλου και τόσων άλλων. Την ειλικρίνεια και το θάρρος να παραδεχθούν τα λάθη τους όπως και τα χαρίσματά τους. Την λιτότητα στην σκέψη και στην έκφραση ενός ποιητή που έχει την δυνατότητα να διεισδύσει στην ουσία των πραγμάτων.

«Σαν εκδρομή είναι η ποίηση, αρκετά έξω, μακριά από την πυκνοκατοικημένη γλώσσα. Πας εκεί εντελώς μόνος, στρώνεις ένα μεγάλο λευκό χαρτί, το στερεώνεις με ένα υπομονετικό μολύβι, και περιμένεις...»[\[2\]](#).

Ας θυμηθούμε τον Αγ. Πορφύριο. Ο Άγιος με τη λιτή του έκφραση μας διδάσκει: «Όποιος θέλει να γίνει Χριστιανός πρέπει πρώτα να γίνει ποιητής»[\[3\]](#). Δηλαδή; Ας μην βιαστούμε να αναρωτηθούμε. Συνεχίζει λέγοντας: « Πρέπει να πονάεις. Να αγαπάεις και να πονάεις. Να πονάεις γι'αυτόν που αγαπάεις. Η αγάπη κάνει κόπο για τον αγαπημένο»[\[4\]](#).

Η συμβουλή είναι σαφής. Για να καταλάβουμε, να σταθούμε με θάρρος ενώπιον του εαυτού μας, απέναντι στον πυρήνα των πράξεων μας, χρειαζόμαστε την αρετή της αγάπης. Για να σταθούμε ακέραιοι απέναντι στους ανθρώπους πρέπει να τους αγαπάμε. Να συν-πονούμε. Να έχουμε το θάρρος της μοναχικότητας που απαιτείται για μια τέτοια πορεία. Την υπομονή για την κυοφορία. Χρειαζόμαστε το χάρισμα της υπομονής. «Περιμένεις, ώρες, μήνες, μπορεί και χρόνια μήπως και τις μαγνητίσει (τις λέξεις) αυτή η κατάλευκη άγραφη λιχουδιά που τους έχεις απλώσει»[\[5\]](#)

Αυτή η πορεία γεννιέται και ολοκληρώνεται με συν-οδοιπόρους όχι με κριτές. Οι παλιές πληγές και τα δεκανίκια δεν μπορούν να νικηθούν με την αδιαφορία, ούτε με την λησμονιά αλλά με το φως της διδασκαλίας που καρπίζει στο Ευαγγέλιο. Μόνο με αυτόν τρόπο μπορούμε από τα μονοπάτια του θανάτου να οδηγηθούμε στη ζωή που έχει σταματήσει.

Ας σκεφθούμε έχοντας σαν παράδειγμα την δυσάρεστη πραγματικότητα. Θρηνούμε την απώλεια χιλιάδων ανθρώπων. Τι οδήγησε σε αυτή;

Οι εφημερίδες, οι εκπομπές στους ραδιοφωνικούς σταθμούς και στα τηλεοπτικά κανάλια, διέθεσαν ένα πολύ μεγάλο τμήμα του δημοσιογραφικού χώρου και χρόνου τους στην ανάλυση των αιτίων, στην αναζήτηση ευθυνών και στην άρθρωση προτάσεων οι οποίες θα μας βοηθήσουν να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα που

τη συνθέτουν.

Η επικαιρότητα όμως, μια ακόμα θεά που πολλοί προσκυνούν δεν θα αφήσει άλλο χρόνο και χώρο. Θα απομείνει μόνο μια πληγή όπως και τόσες άλλες.

Από την άλλη πλευρά και οι Χριστιανοί ανακαλύπτουν, έστω και αργά είναι αλήθεια, ότι τα κοινωνικά προβλήματα, η πολιτική και η κοινωνική δράση συνιστούν θεολογικά θέματα ιδιαίτερου βάρους αφού ο άνθρωπος και το ήθος του βρίσκεται πάντοτε στον πυρήνα τους. Θυμηθήκαμε έτσι την παράξενη φράση του Μπερτιάεφ: « Το δικό μου ψωμί δεν είναι πνευματικό πρόβλημα. Το ψωμί, όμως, του αδελφού μου είναι». Θυμηθήκαμε την διδασκαλία του Απ. Παύλου που υπογραμμίζει ότι η σωτηρία δεν είναι ατομικό κατόρθωμα, αλλά καρπός τής μετοχής μας στο Σώμα του Χριστού, η αρμολόγηση μας μαζί Του, όπως το αμπέλι στην άμπελο.

Συνήθως αναζητούμε ευθύνες. Αυτό είναι μια παλιά πληγή. Δεν πρέπει να εστιάσουμε εκεί αλλά στο τι γεννά το πρόβλημα. Πάνω σε ποια ανθρώπινη νοοτροπία ριζώνει η ανισότητα στις ανθρώπινες κοινωνίες, η εξαθλίωση εκατομμυρίων ανθρώπων στο περιθώριο των μεγαλουπόλεων αλλά και των χωρών της Αφρικής, η αναβολή υλοποίησης των ονείρων πολλών νέων ανθρώπων, η εκπαίδευση πολλών ταχυτήτων, όπως και η υγεία πολλών ταχυτήτων, τι ήθους άνθρωποι τις δημιούργησαν; Αναρωτιέμαι, είμαστε ειλικρινείς όταν καυχόμαστε ότι η Ευρώπη, για παράδειγμα, είναι δημιούργημα του Χριστιανισμού; Ή ότι στην κοινωνία μας πλειοψηφούν συντριπτικά οι ορθόδοξοι Χριστιανοί;

Ούτε η Ευρώπη αλλά ούτε και η πατρίδα μας θα ήταν χώρα των ανισοτήτων, της φτώχειας, της περιθωριοποίησης, των στεγανών, των διακρίσεων, των ύβρεων στο δημόσιο λόγο αλλά και του μαρασμού των νέων αν ήμασταν σοβαρά Ορθόδοξοι και αν το Ευαγγέλιο του Χριστού και η διδασκαλία των αγίων που το βίωσαν στην καθημερινότητά τους αποτελούσε για την πλειοψηφία πηγή νοήματος ζωής.

Αν....! Πλανεύτρα υπόθεση! Τόσο δελεαστική, που χάνουμε την αίσθηση της πραγματικότητας. Η πρώτη ρίζα του προβλήματος είναι αυτό το «αν». Συζητάμε πολύ με αυτό. Ονειρευόμαστε πολύ με αυτή την πρόθεση. Αλλά οι καλές προθέσεις δεν βοηθούν

Αποτύχαμε και είναι αναγκαίο να δούμε τα πράγματα από την αρχή. Λαθέψαμε αλλά μπορούμε να αλλάξουμε ζωή. Δεν χρειαζόμαστε τα δεκανίκια των οίμων για το λαμπρό παρελθόν που χάθηκε αλλά στην πραγματικότητα ποτέ δεν ήταν αυτό που νομίζουμε. Είναι αναγκαίο όμως να αντιληφθούμε ότι απλά οι καλές προθέσεις δεν αρκούν.

Ο άνθρωπος είναι ιδιαίτερο και αυτεξούσιο πρόσωπο και αποτελεί αναπόσπαστο μέλος του σώματος του Χριστού. Με το Βάπτισμά μας δεν έχουμε μια απλή αναγέννηση, αλλά την ουσιαστική γέννησή μας. Μια γέννηση η οποία προετοιμάστηκε από τη βιολογική. Με το βάπτισμά μας λαμβάνουμε από το Χριστό τη ζωή Του. Αυτή η καινούργια ζωή είναι η αληθινή και η πραγματική ζωή μας. ΑΝ θυμηθούμε όλους τους συμβολισμούς του Βαπτίσματος, θα αντιληφθούμε στην πράξη τι ακριβώς συμβαίνει και ποια είναι η πραγματική κλήση του ανθρώπου.

Αυτά τα οποία ζούμε είναι αποτελέσματα της απουσίας της πραγματικής ζωής την οποία λάβαμε αλλά αφήσαμε να απενεργοποιηθεί. Κατά μια έννοια, οι κατά καιρούς κρίσεις είναι πιθανό να είναι οι φωνές που μας καλούν να ζήσουμε την πραγματική μας ζωή.

Ας συλλογιστούμε ότι μετά από ένα έμπονο γεγονός ωθούμαστε να σκεφθούμε την ποιότητα του εαυτού μας και της ζωής μας.

Το Βάπτισμα τώρα γίνεται η θύρα που μας οδηγεί στην Ευχαριστία. Για τον Αγ. Νικόλαο Καβάσιλα, πνευματική ζωή, στην πραγματικότητα, είναι η ζωή του Χριστού μέσα μας. Η Ευχαριστία είναι το κέντρο της. Η ένωση με το Χριστό είναι πλήρης.

Ένα τρίτο σημείο είναι να συγκρίνουμε την Εκκλησία όπως την αντιλαμβανόμαστε σήμερα με την πραγματική έννοιά της, η οποία δεν έχει κάποιο ορισμό αλλά «εν τοις μυστηρίοις σημαίνεται»[\[6\]](#).

Η Εκκλησία δομεί τον χώρο και τον χρόνο. Ο χρόνος στην Εκκλησία είναι εορτή. Με κέντρο το Πάσχα και τις μεγάλες γιορτές, ο χρόνος είναι ο χώρος, που άνθρωπος ζει τη ζωή του ενωμένος με το Χριστό. Είναι το νόημα του τρόπου ζωής μας.

« και μόνον όταν τα έχεις χάσει όλα

μπορείς να έχεις μιαν απάντηση έτοιμη για όλα,

κι όπως γύρω μου συνέβαιναν τερατώδη πράγματα

εγώ στεκόμουν ήρεμος,
υπερασπίζοντας το μυστήριο
με κίνδυνο της ζωής μου»^[7]

Παραπομπές:

[1] Τάσος Λειβαδίτης, «Απλή κουβέντα»

[2] Κ. Δημουλά, «Ο φιλοπράγμων μύθος»

[3] «Βίος και λόγοι»

[4] Ο.π.

[5][5] Δημουλά, ο.π.

[6] Νικολάου Καβάσιλα, Ερμηνεία της Θείας Λειτουργίας, PG 150, 452CD.

[7] Θωμαή Ζορμπάκη, Έξι Χαικού για την Άνοιξη

<https://bit.ly/2JPl0Fw>